

Augusto Boal

Meddelande på världsteaterdagen 2009

Alla mänskliga samhällen *liknar* teater i vardagslivet, och vid vissa speciella tillfällen *skapar* de teater. De *liknar* teater i sin sociala organisation, och de *skapar* teater som den ni är här för att se.

Även om det sker på ett omedvetet plan, så är relationer mellan människor strukturerade som teater: användningen av rum och plats, kroppsspråk, ordval och tonfall, konfrontationer mellan idéer och känslor – allt som vi gör på scenen, gör vi också i våra liv: vi *är* teater! Bröllop och begravningar är teater, men det är också vardagliga ritualer, de som är så välbekanta att vi inte är medvetna om att de är teater. Stora festligheter är teater, men också morgonkaffet, att hälsa på varandra, skygga förälskelser och passionerade konflikter, en riksdagssession eller ett diplomatiskt toppmöte – allt är teater.

En av de främsta funktionerna hos vår konst är att skapa medvetenhet om vardagens teater, den där skådespelarna är sina egna åskådare, där scenen är salong, salongen scen. Vi är artister allesammans: genom att spela teater lär vi oss att se det som uppenbarar sig för våra ögon, men som vi inte förmår se därför att vi är så ovana vid att betrakta det. Det välbekanta blir osynligt – men att skapa teater är att kasta ljus över den scen som är vårt vardagsliv.

I september förra året drabbades vi av en teatral uppenbarelse: vi trodde att vi levde i en trygg värld. Visst, krig, folkmord, massakrer och tortyr existerade, men det var i fjärran, ociviliserade trakter, vi levde i trygghet, med våra pengar placerade i en respektabel bank eller i händerna på en pålitlig börsmäklare. Nu fick vi höra att de pengarna inte existerade, att de var virtuella, en bedräglig fiktion av några ekonomer som själva varken var virtuella eller pålitliga eller respektabla. Allt var bara dålig teater med en sorglig intrig, där några tjänade mycket och många förlorade allt. Politiker i de rika länderna höll hemliga möten och kom ut med magiska lösningar. Vi, offren för deras beslut, fick fortsätta att vara åskådare, längst bak på översta raden.

För tjugo år sedan satte jag upp *Fedra* av Racine i Rio de Janeiro. Dekoren var enkel: på golvet kohudar, runt omkring bambu. Innan föreställningen började sade jag till mina skådespelare: "Dag för dag har vi byggt upp en fiktion – den slutar nu. När ni går igenom bambuväggen, ut på scenen, har ingen av er rätt att ljuga. Teater är *den fördolda sanningen*." När vi ser världen bortom det som vi har för ögonen, ser vi förtryckare och förtryckta, i alla samhällen, inom alla etniska grupper, klasser och kaster; vi ser en orättvis och grym värld. Vi är tvungna att uppfinna en ny värld, för vi vet att en annan värld är möjlig. Men vi måste bygga den nya världen med våra händer: genom att gå upp på scenen, både på teaterns scengolv och i livet.

Ta del av den teater som nu kommer att börja – sedan, när ni är hemma igen med era vänner, så skapa själva era pjäser. Ni kommer att få se något som ni aldrig har kunnat se förut: det som ni har för ögonen. Teater kan inte bara vara ett evenemang – den är en form av liv!

Vi är alla *skådespelare*, och att vara *medborgare* är inte att leva i samhället: det är att förändra det.

Översättning Leif Janzon